

WSHiG

Karta przedmiotu/sylabus

KIERUNEK	Turystyka i Rekreacja
SPECJALNOŚĆ	Coaching Menadżerski Hotelarstwo i Gastronomia Menadżer Obiektu Hotelarskiego i Gastronomicznego Obsługa Ruchu Turystycznego Zarządzanie Kryzysowe w Turystyce i Rekreacji Zarządzanie i Marketing w Hotelarstwie, Gastronomii, Turystyce i Rekreacji Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii
TRYB STUDIÓW	Stacjonarny / niestacjonarny
SEMESTR	III / I stopnia

Nazwa przedmiotu	Fizjologia człowieka	II ROK CM_MKP_S_1 HG_MKP_S_1 HG_MKP_NST_1 MOHiG_MKP_S_1 ORT_MKP_S_1 ORT_MKP_NST_1 ZKwTiR_MKP_S_1 ZM_MKP_S_1 ZM_MKP_NST_1 JOT_MKP_S_1
Wymiar godzinowy poszczególnych form zajęć	Studia stacjonarne – 30 godz./ semestr Studia niestacjonarne – 30 godz./ semestr	
• Wykłady	Studia stacjonarne – 15 godz./ semestr Studia niestacjonarne – 15 godz./ semestr	
• Ćwiczenia	Studia stacjonarne – 15 godz./ semestr Studia niestacjonarne – 15 godz./ semestr	
Cele kształcenia:	Przyswojenie wiedzy dotyczącej: <ul style="list-style-type: none"> – definicji: energii, metabolizmu, homeostazy – równowagi kwasowo-zasadowej i gospodarki wodno-elektrolitowej – budowy i roli układów: nerwowego, sercowo-naczyniowego (w tym krwi) i oddechowego – mięśni szkieletowych: budowy i funkcji, energetyki skurczu mięśnia i wysiłku fizycznego (podział wysiłków fizycznych), rodzajów pracy fizycznej 	

Efekty kształcenia dla przedmiotu	Fizjologia człowieka
--	-----------------------------

Numer	Efekty kształcenia, student/ka, który/a zaliczył/a przedmiot, potrafi:	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do efektów kształcenia dla dziedziny
W zakresie wiedzy			
W01	Ma ogólną wiedzę związaną z fizjologią człowieka	K_W01	P6S_WK
W02	Zna i rozumie podstawową terminologię związaną z fizjologią człowieka	K_W02	P6S_WK
W03	Zna zasady zdrowego trybu życia z uwzględnieniem czynników wpływających na aktywność fizyczną oraz racjonalne żywienie	K_W03	P6S_WG P6S_WK
W zakresie umiejętności			
U01	Posiada specjalistyczne umiejętności manualne i ruchowe związane z fizjologią człowieka	K_U01	P6S_UW
U02	Potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem w zakresie dziedzin nauk ścisłych właściwych dla specjalności	K_U02	P6S_UW
U03	Potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych w turystyce i rekreacji	K_U03	P6S_UK
W zakresie kompetencji			
K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	K_K01	P6S_KK

Sposoby weryfikacji i oceny uzyskanych efektów kształcenia												
Efekt kształcenia	Forma oceny											
	Egzamin pisemny	Egzamin ustny	Zaliczenie pisemne	Zaliczenie ustne	Kolokwium pisemne	Kolokwium ustne	Test	Projekt	Praca pisemna	Prezentacja multimedialna	Aktywność	Inna
W01	X	X							X			
W02	X	X							X			
W03	X	X							X			
U01	X	X							X			
U02	X	X							X			
U03	X	X							X			
K01	X	X							X			

Numer treści	Treści kształcenia / programowe	Efekty kształcenia dla przedmiotu
Wykład		
T_01	Temat 1: Wprowadzenie - Zagadnienie 1: Ilustracja filmowa zasad funkcjonowania organizmu	W01 W02 W03

	<p>ludzkiego pt: „Człowiek niezwykła maszyna”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagadnienie 2: Pojęcie, podział, rola i miejsce fizjologii w innych naukach i w praktyce - Zagadnienie 3: Podstawowe wiadomości z fizjologii ogólnej: metabolizm, aklimatyzacja, koordynacja humoralna i nerwowa - Zagadnienie 4: Homeostaza i jej związek ze zdrowiem fizycznym, chorobą i śmiercią 	K01
T_02	Temat 2: Ogólne własności układu nerwowego, tkanka nerwowa	W01 W02 K01
T_03	Temat 3: Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy	W01 W02 K01
T_04	Temat 4: Układ sercowo- naczyniowy – budowa i funkcja	W01 W02 K01
T_05	Temat 5: Krew – skład i funkcja	W01 W02 K01
T_06	Temat 6: Układ oddechowy – budowa i funkcja	W01 W02 K01
T_07	Temat 7: Metabolizm energetyczny	W01 K01
T_08	Temat 8: Mięśnie szkieletowe, budowa, praca, wydajność fizyczna	W01 W02 K01
T_09	Podsumowanie wiedzy z przedmiotu (ilustracja filmowa)	W01 K01
Ćwiczenia		
T_10	<p>Temat 1: Fizjologia środowiska wewnętrznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagadnienie 1: Biopierwiastki - Zagadnienie 2: Sole mineralne - Zagadnienie 3: pH płynów ustrojowych - Zagadnienie 4: Równowaga kwasowo-zasadowa ustroju - Zagadnienie 5: Wody mineralne i ich znaczenie dla ustroju 	U01 U02 U03 K01
T_11	<p>Temat 2: Fizjologia środowiska wewnętrznego cd.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagadnienie 1: Woda i jej rola zawartości i występowanie w organizmie - Zagadnienie 2: Ciśnienie osmotyczne krwi (roztwory izo-, hipo-, hiperosmotyczne) 	U01 U02 U03 K01
T_12	<p>Temat 3: Funkcje serca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagadnienie 1: pojęcia: objętości wyrzutowej, pojemności minutowej, tętna, ciśnienia tętniczego krwi – pomiar i wyliczenie w/w parametrów - Zagadnienie 2: wpływ wysiłku fizycznego i stresorów emocjonalnych na pracę serca, testy oceniające wydajność układu sercowo-naczyniowego 	U01 U02 U03 K01
T_13	<p>Temat 4: Badania czynnościowe układu oddechowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagadnienie 1: objętości i pojemności statyczne i dynamiczne – pomiary i wyliczenia - Zagadnienie 2: ocena rytmu oddechowego, wentylacji minutowej, czasu świadomego bezdechu 	U01 U02 U03 K01
T_14	<p>Temat 5: Wysiłek fizyczny – kategorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagadnienie 1: wyznaczenie tętna maksymalnego i zakresów tętna dla wysiłku lekkiego, średniego i ciężkiego w zależności od badanego wieku - Zagadnienie 2: koszt energetyczny wysiłku lekkiego, średniego i ciężkiego 	U01 U02 U03 K01

Formy prowadzenia zajęć												
Efekt kształcenia	Formy zajęć											
	Wykład	Ćwiczenia	Lektorat	Seminarium	Praktyka zawodowa	Dyskusja	Prezentacja multimedialna	Praca z tekstem	Metody aktywizujące (np. „burza mózgów”)	Praca pisemna	Praca w grupach	Inna
W01	X											X
W02	X											X
W03	X											X
U01		X										X
U02		X										X
U03		X										X
K01	X	X										X

Kryteria oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów kształcenia				
Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
W01	Nie ma ogólnej wiedzy związanej z fizjologią człowieka	W stopniu dostatecznym ma ogólną wiedzę związaną z fizjologią człowieka	W stopniu dobrym ma ogólną wiedzę związaną z fizjologią człowieka	W stopniu bardzo dobrym ma ogólną wiedzę związaną z fizjologią człowieka
W02	Nie zna i nie rozumie podstawowej terminologii związanej z fizjologią człowieka	W stopniu dostatecznym zna i rozumie podstawową terminologię związaną z fizjologią człowieka	W stopniu dobrym zna i rozumie podstawową terminologię związaną z fizjologią człowieka	W stopniu bardzo dobrym zna i rozumie podstawową terminologię związaną z fizjologią człowieka
W03	Nie zna zasad zdrowego trybu życia z uwzględnieniem czynników wpływających na aktywność fizyczną oraz racjonalne żywienie	W stopniu dostatecznym zna zasady zdrowego trybu życia z uwzględnieniem czynników wpływających na aktywność fizyczną oraz racjonalne żywienie	W stopniu dobrym zna zasady zdrowego trybu życia z uwzględnieniem czynników wpływających na aktywność fizyczną oraz racjonalne żywienie	W stopniu bardzo dobrym zna zasady zdrowego trybu życia z uwzględnieniem czynników wpływających na aktywność fizyczną oraz racjonalne żywienie
U01	Nie posiada specjalistycznych umiejętności manualnych i ruchowych związanych ze studiowanym kierunkiem studiów i wybraną specjalizacją	W stopniu dostatecznym posiada specjalistyczne umiejętności manualne i ruchowe związane ze studiowanym kierunkiem studiów i wybraną specjalizacją	W stopniu dobrym posiada specjalistyczne umiejętności manualne i ruchowe związane ze studiowanym kierunkiem studiów i wybraną specjalizacją	W stopniu bardzo dobrym posiada specjalistyczne umiejętności manualne i ruchowe związane ze studiowanym kierunkiem studiów i wybraną specjalizacją

U02	Nie potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem stosowanym w zakresie dziedzin nauk właściwych dla specjalności	W stopniu dostatecznym potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem stosowanym w zakresie dziedzin nauk ścisłych właściwych dla specjalności	W stopniu dobrym potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem stosowanym w zakresie dziedzin nauk ścisłych właściwych dla specjalności	W stopniu bardzo dobrym potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem stosowanym w zakresie dziedzin nauk ścisłych właściwych dla specjalności
U03	Nie potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów w turystyce i rekreacji	Słabo komunikuje się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów w turystyce i rekreacji	Komunikuje się jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów w turystyce i rekreacji	Bardzo dobrze potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów w turystyce i rekreacji
K01	Nie rozumie potrzeby uczenia się przez całe życie	Niezbyt rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	Bardzo dobrze rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie

Liczba punktów ECTS dla studiów stacjonarnych oraz bilans nakładu pracy	5 punktów ECTS
	Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta: - udział w wykładach ..... 15 godz. - udział w ćwiczeniach..... 15 godz.
Łączny nakład pracy studenta	30 godz.
	Bilans nakładu indywidualnej pracy przeciętnego studenta: - wykonanie 4 prac pisemnych..... 20 godz. - udział w konsultacjach..... 10 godz. - przygotowanie do zaliczenia przedmiotu i obecność na zaliczeniu..... 50 godz.
	Łączny nakład pracy indywidualnej studenta

Liczba punktów ECTS dla studiów niestacjonarnych oraz bilans nakładu pracy	5 punktów ECTS
	Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta: - udział w wykładach..... 15 godz. - udział w ćwiczeniach..... 15 godz.
Łączny nakład pracy studenta	30 godz.
	Bilans nakładu indywidualnej pracy przeciętnego studenta: - wykonanie 4 prac pisemnych..... 20 godz. - udział w konsultacjach..... 10 godz. - przygotowanie do zaliczenia przedmiotu i obecność na zaliczeniu..... 65 godz.
	Łączny nakład pracy indywidualnej studenta

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hansen J.T. Koeppen B.M.S.: Konturka (red) <i>Atlas fizjologii człowieka Nettera</i>. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner. Wrocław 2005. 2. Jaskólski A., Jaskólska A.: <i>Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego z zarysem fizjologii człowieka</i>. Wydawnictwo AWF we Wrocławiu, Wrocław 2005. 3. Mc Laughlin D., Stamford J., White D. <i>Krótkie wykłady z Fizjologii człowieka</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009. 4. Rosołowska – Huszcz D. Gromadzka – Ostrowska E.: <i>Przewodnik do ćwiczeń z fizjologii człowieka</i>. Wydawnictwo SGGW. Warszawa 2000. 5. Traczyk W.Z.: <i>Fizjologia człowieka w zarysie</i>. PZWL. Warszawa 2003.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Despopoulos A. Silbernagel S.: <i>Color Atlas of Physiology</i>. Thieme Stuttgart-New York 2002.

Kierownik przedmiotu:

dr Wojciech Kasprzak

Adres mailowy: wojciech.kasprzak@wshig.poznan.pl